Konvention angående flyktingars rättsliga ställning

Antagen den 28 juli 1951 GA res. 429 (V)
Trädde i kraft den 22 april 1954

Inledning.
De höga fördragsslutande parterna hava,

i *betraktande av* att Förenta Nationernas stadga och den av generalförsamlingen den 10 december 1948 antagna universella förklaringen om de mänskliga rättigheterna fastslagit grundsatsen, att människorna utan åtskillnad skola åtnjuta de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,

i *betraktande av* att Förenta Nationerna vid upprepade tillfällen givit uttryck för sitt stora intresse för flyktingarna och sökt tillförsäkra dessa vidast möjliga åtnjutande av nämnda rättigheter och friheter,

i *betraktande av* att det framstår såsom önskvärt att revidera och sammanfatta äldre internationella överenskommelser angående flyktingars rättsliga ställning samt att genom en ny överenskommelse utvidga de äldre överenskommelsernas tillämpningsområde och det skydd, som genom dem tillerkännes flyktingarna,

i *betraktande av* att beviljandet av asyl kan medföra en utomordentligt tung börda för vissa länder och att en tillfredsställande lösning av hithörande problem, vilkas internationella räckvidd och natur erkänts av Förenta Nationerna, därför icke kan uppnås utan internationellt samarbete,

under uttalande av önskemålet, att alla stater under erkännande av flyktingproblemets sociala och humanitära beskaffenhet måtte göra allt som står i deras makt för att förhindra detta problem att bliva en orsak till spänning mellan stater, samt

efter tagen kännedom om att Förenta Nationernas Höge Kommissarie för flyktingar erhållit i uppdrag att övervaka tillämpningen av de internationella konventioner, som bereda flyktingarna skydd, och i insikt om att en effektiv samordning av de åtgärder, som vidtagas för att lösa flyktingsproblemet, kommer att vara avhängig av staternas samarbete med Höge Kommissarien,

överenskommit som följer:

Kapitel I. Allmänna bestämmelser

Artikel 1 - Definition av uttrycket »flykting»

A. I denna konvention avses med uttrycket »flykting» följande personer, nämligen

1. den som blivit att anse såsom flykting jämlikt överenskommelserna av den 12 maj 1926 eller den 30 juni 1928, konventionerna av den 28 oktober 1933 eller den 10 februari 1938, protokollet av den 14 september 1939 eller Internationella Flyktingorganisationens stadga, varvid märkes, att av Internationella Flyktingorganisationen under dess verksamhetstid fattade beslut om att vissa personer icke skola erkännas såsom flyktingar icke skola utgöra hinder för att ställning såsom flykting tillerkännes personer, vilka uppfylla de under 2) här nedan angivna villkoren;
2. den som till följd av händelser, som inträffat före den l januari 1951, och i anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning befinner sig utanför det land, vari han är medborgare, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att begagna sig av sagda lands skydd eller den som, utan att vara medborgare i något land, till följd av händelser som förut sagts befinner sig utanför det land, vari han tidigare haft sin vanliga vistelseort, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att återvända dit.

Beträffande den som är medborgare i mera än ett land avses med uttrycket »land vari han är medborgare» varje land, vari han är medborgare; ingen skall anses vara i avsaknad av det lands skydd, vari han är medborgare, därest han utan bärande skäl grundat på berättigad fruktan underlåtit att begagna sig av något av de länders skydd, i vilka han är medborgare.

B.

l. I denna konvention skall med det i artikel 1 A förekommande uttrycket »händelser som inträffat före den l januari 1951» kunna förstås antingen

a) »händelser som inträffat i Europa före den l januari 1951 eller

b) »händelser som inträffat i Europa eller annorstädes före den l januari 1951»,

och skall envar fördragsslutande stat vid undertecknandet eller ratifikationen av konventionen eller vid anslutningen till densamma avgiva en förklaring angående vilkendera av dessa båda betydelser som staten ifråga inlägger i förevarande uttryck med hänsyn till de förpliktelser, som den åtager sig i enlighet med konventionen.

2. Fördragsslutande stat, som valt alternativet a) ovan, äger när som helst medelst ett till Förenta Nationernas generalsekreterare riktat meddelande utvidga sina förpliktelser genom att antaga alternativet b).

C. Denna konvention skall upphöra att vara tillämplig på den som omfattas av bestämmelserna under A ovan men som

1. av fri vilja på nytt begagnar sig av det lands skydd, vari han är medborgare; eller
2. efter att hava förlorat sitt medborgarskap, av fri vilja återförvärvar detsamma; eller
3. förvärvar medborgarskap i ett nytt land och kommer i åtnjutande av detta lands skydd; eller
4. av fri vilja återvänder för att bosätta sig i det land, som han lämnat eller utanför vilket han fortsatt att uppehålla sig på grund av fruktan för förföljelse; eller
5. icke kan fortfara att vägra begagna sig av det lands skydd, vari han är medborgare, enär de omständigheter, till följd av vilka han blivit erkänd såsom flykting, icke längre föreligga, dock att denna bestämmelse icke avser flykting hänförlig under A l) ovan, som kan åberopa på tidigare förföljelse grundade, tungt vägande skäl för vägran att begagna sig av det lands skydd, vari han är medborgare; eller
6. utan att äga medborgarskap i något land kan återvända till det land, vari han tidigare hade sin vanliga vistelseort, enär de omständigheter, till följd av vilka han blivit erkänd såsom flykting, icke längre föreligga,

dock att denna bestämmelse icke avser flykting hänförlig under A l) ovan, som kan åberopa på tidigare förföljelse grundade, tungt vägande skäl för vägran att återvända till det land, vari han tidigare hade sin vanliga vistelseort.

D. Denna konvention är icke tillämplig på dem som för närvarande åtnjuta beskydd eller bistånd av andra Förenta Nationernas organ eller institutioner än Förenta Nationernas Höge Kommissarie för flyktingar.

Därest sådant beskydd eller bistånd, av vilken anledning det vara må, skulle upphöra utan att nu ifrågavarande personers ställning blivit slutgiltigt reglerad enligt tillämpliga, av Förenta Nationernas generalförsamling antagna resolutioner, skola vederbörande utan vidare äga åtnjuta de i denna konvention stadgade förmånerna.

E. Denna konvention äger icke tillämpning på den som av vederbörliga myndigheter i det land, vari han bosatt sig, erkännes hava de rättigheter och skyldigheter, som äro förbundna med innehav av medborgarskap i sagda land.

F. Stadgandena i denna konvention äga icke tillämpning på den beträffande vilken föreligga allvarliga skäl antaga, att han

a) förövat brott mot freden, krigsförbrytelse eller brott mot mänskligheten, sådana dessa brott blivit definierade i de internationella överenskommelser, som tillkommit för att meddela bestämmelser angående sådana brott; eller

b) förövat grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet, innan han erhöll tillträde till detsamma såsom flykting; eller

c) gjort sig skyldig till gärningar, stridande mot Förenta Nationernas syften och grundsatser.

Artikel 2 - Allmänna skyldigheter
Varje flykting har gentemot det land, varest han befinner sig, skyldigheter främst innebärande, att han skall ställa sig till efterrättelse gällande lagar och föreskrifter ävensom anstalter, som vidtagas för upprätthållande av den allmänna ordningen.

Artikel 3 - Förbud mot skiljaktig behandling
De fördragsslutande staterna skola tillämpa bestämmelserna i denna konvention på flyktingar utan åtskillnad med hänsyn till deras ras, religion eller ursprungsland.

Artikel 4 - Religion
De fördragsslutande staterna skola tillerkänna flyktingar, som befinna sig inom deras territorier, en behandling som ifråga om flyktingarnas frihet att utöva sin religion och frihet att bestämma över sina barns religiösa uppfostran är minst lika förmånlig som den behandling, vilken tillkommer de egna medborgarna.

Artikel 5 - Rättigheter beviljade oberoende av konventionen
Ingen bestämmelse i denna konvention skall få föranleda inskränkning i rättigheter och förmåner, som fördragsslutande stat beviljat flyktingar oberoende av konventionen.

Artikel 6 - Uttrycket »under samma förhållanden»
I denna konvention innebär uttrycket » under samma förhållanden», att alla de förutsättningar (och i synnerhet sådana, som hänföra sig till längden av och betingelserna för uppehåll och vistelse), vilka vederbörande skulle behöva uppfylla för att komma i åtnjutande av någon viss rättighet, om han icke vore flykting, måste uppfyllas av honom med undantag för förutsättningar, som till sin natur äro sådana, att en flykting icke kan uppfylla dem.

Artikel 7 - Undantag från villkor om ömsesidighet
1. Så snart denna konvention icke innehåller mera förmånliga bestämmelser, skall fördragsslutande stat tillerkänna flyktingar samma ställning som staten i fråga tillerkänner utlänningar i allmänhet.
2. Efter tre års vistelse skall flykting inom fördragsslutande stats område vara undantagen från villkor om ömsesidighet i lagstiftningen, som må hava uppställts för att utlänning skall äga åtnjuta viss förmån.
3. Fördragsslutande stat skall fortfara att bevilja flyktingar rättigheter och förmåner, till vilka de oberoende av ömsesidighet redan voro berättigade vid tidpunkten för denna konventions ikraftträdande för ifrågavarande stat.
4. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheten att även i frånvaron av ömsesidighet tillerkänna flyktingar rättigheter och förmåner utöver dem, på vilka de kunna göra anspråk jämlikt moment 2. och 3. i denna artikel, ävensom möjligheten att eftergiva kravet på ömsesidighet för flyktingar som icke uppfylla de i moment 2. och 3. i denna artikel föreskrivna villkoren.
5. Bestämmelserna i moment 2. och 3. i denna artikel äga tillämpning såväl på rättigheter och förmåner som avses i artiklarna 13,18,19,21 och 22 i denna konvention som på rättigheter och förmåner om vilka föreskrifter icke meddelas i denna konvention.

Artikel 8 - Befrielse från undantagsåtgärder
I fråga om undantagsåtgärder som må vidtagas mot någon viss främmande stats medborgare med avseende på deras personer, egendom eller intressen, gäller att fördragsslutande stat icke äger gentemot flykting som formellt är medborgare i den ifrågavarande främmande staten tillämpa sådana åtgärder allenast på grund av detta flyktingens medborgarskap. Fördragsslutande stat, som på grund av den egna lagstiftningen är förhindrad att tillämpa den i denna artikel fastslagna allmänna grundsatsen, skall i därför ägnade fall medgiva undantag för flyktingar, som nu sagts.

Artikel 9 - Tillfälliga åtgärder
Bestämmelserna i denna konvention utgöra icke hinder för fördragsslutande stat att i krigstid eller under andra allvarliga och utomordentliga förhållanden gentemot någon bestämd person provisoriskt vidtaga åtgär-

der, som staten ifråga finner oundgängligen erforderliga för den nationella säkerheten, i avvaktan på utredning genom statens försorg, huruvida vederbörande verkligen är flykting samt huruvida i hans fall upprätthållandet av åtgärderna är nödvändigt i den nationella säkerhetens intresse.

Artikel 10- Sammanhängande vistelse

1. Har flykting under andra världskriget tvångsförflyttats och bortförts till fördragsslutande stats område och vistas han där, skall tiden för denna honom påtvungna vistelse räknas som tid, varunder han lovligen vistats inom denna stats område.
2. Har flykting under andra världskriget tvångsförflyttats från fördragsslutande stats område och innan dagen för denna konventions ikraftträdande återvänt dit i syfte att där taga sin vistelseort, skall vistelsetiden före och efter tvångsförflyttningen räknas såsom en sammanhängande tid i alla hänseenden beträffande vilka en oavbruten vistelse erfordras.

Artikel 11 - Flyktingar som äro sjömän

I fråga om flykting vilken regelmässigt är anställd som besättningsmedlem ombord på fartyg förande fördragsslutande stats flagga, skall denna stat välvilligt pröva möjligheterna att tillåta flyktingen att bosätta sig inom statens område och förse honom med resedokument eller att giva honom tillfälligt tillstånd att uppehålla sig inom statens område, särskilt till underlättande av hans bosättning i ett annat land.

Kapitel II. Rättslig ställning

Artikel 12- Personrättslig ställning

1. En flyktings personrättsliga ställning skall bestämmas av lagen i det land där han har sitt hemvist eller, om han saknar hemvist, av lagen i det land där han har sin vistelseort.
2. Rättigheter, som en flykting tidigare förvärvat och som härflyta från hans personrättsliga ställning, i främsta rummet sådana som uppkomma genom äktenskap, skola erkännas av fördragsslutande stat, dock med möjlighet att i förekommande fall göra förbehåll om fullgörande av formaliteter föreskrivna i statens lag. Vad nu sagts gäller likväl endast under förutsättning att fråga är om rättighet av ett slag som skulle hava erkänts av statens lag, därest vederbörande icke hade blivit flykting.

Artikel 13- Lös och fast egendom

I fråga om förvärv av äganderätt och andra rättigheter till lös och fast egendom ävensom i fråga om hyreskontrakt och andra avtal rörande lös och fast egendom, skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den, som kommer utlänningar i allmänhet till del under motsvarande förhållanden.

Artikel 14- Konstnärlig och industriell äganderätt

Beträffande skyddet för industriell äganderätt och särskilt för rätt till uppfinning, mönster, modell, varumärke och firmanamn ävensom beträffande skyddet för litterär, konstnärlig och vetenskaplig äganderätt skall flykting i det land, varest han har sin vanliga vistelseort, tillerkännas samma skydd som landets egna medborgare. Inom annan fördragsslutande stats område skall han åtnjuta samma skydd som där tillerkännes medborgare i det land, varest han har sin vanliga vistelseort.

Artikel 15 - Föreningsrätt

I förhållandet till sammanslutningar utan politiska eller vinstsyften och till fackföreningar skall fördragsslutande stat tillerkänna flyktingar, som lovligen uppehålla sig inom statens område, den förmånligaste behandling som tillkommer främmande lands medborgare under motsvarande förhållanden.

Artikel 16- Rätt att föra talan inför rätta

1. Flykting skall inom fördragsslutande stats område hava fri tillgång till att föra talan inför domstol.
2. Flykting skall i den fördragsslutande stat, varest han har sin vanliga vistelseort, åtnjuta samma behandling som statens egna medborgare i vad gäller tillgång till domstolarna, däri inbegripet rättshjälp

och befrielse från skyldighet att ställa säkerhet för rättegångskostnader (cautio judicatum solvi).

3. I de hänseenden som omnämnas i moment 2. skall en flykting inom annan fördragsslutande stat än den, varest hän har sin vanliga vistelseort, åtnjuta samma behandling som tillkommer medborgare i den stat, varest: flyktingen har sin vanliga vistelseort.

Kapitel III. Förvärvsarbete

Artikel 17- Lönad anställning

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen uppehåller sig inom statens område, den förmånligaste behandling som under motsvarande förhållanden tillkommer främmande lands medborgare i fråga om rätten att antaga och innehava lönad anställning.
2. I varje fall skola inskränkande åtgärder som gentemot utlänningar eller beträffande utlänningars arbetsanställning vidtagits till skydd för den inhemska arbetsmarknaden, icke tillämpas med avseende på flykting, vilken redan vid tiden för denna konventions ikraftträdande för den ifrågavarande fördragsslutande staten var undantagen från desamma, eller vilken uppfyller något av följande villkor:
   a) att flyktingen vistats i landet tre år;
   b) att flyktingens make är medborgare i det land vari flyktingen vistas, dock att den genom denna bestämmelse medgivna förmånen icke må göras gällande av flykting som övergivit sin make;
   c) att flyktingen har ett eller flera barn med medborgarskap i det land vari flyktingen vistas.
3. Fördragsslutande stat skall välvilligt pröva möjligheten att ifråga om rätten att antaga och innehava lönad anställning likställa flykting med statens egna medborgare och detta i synnerhet beträffande flykting, som inkommit på statens område inom ramen för planerad anskaffning av arbetskraft eller immigration.

Artikel 18- Näringsutövning

I fråga om rätten att såsom självständig företagare bedriva verksamhet inom lantbruk, industri, hantverk eller handel även som rätten att bilda bolag för handels- eller industrirörelse skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom dess område, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

Artikel 19- Fria yrken

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom stats område samt innehar av vederbörande myndigheter i samma stat erkända betyg och önskar utöva ett fritt yrke, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.
2. Fördragsslutande stat skall inom ramen för sina lagar och författningar göra allt som står i dess makt för att säkra i denna artikel avsedda flyktingars bosättning inom områden utanför huvudlandet, för vilkas internationella förbindelser staten i fråga är ansvarig.

Kapitel IV. Sociala förmåner

Artikel 20- Ransonering

I händelse av ransonering gällande för befolkningen i dess helhet och reglerande den allmänna fördelningen av varor på vilka råder brist skola flyktingar behandlas lika med ifrågavarande stats egna medborgare.

Artikel 21 - Bostäder

Vad beträffar bostäder skall fördragsslutande stat, i den mån detta ämne är reglerat i lag eller författning eller är underkastat offentlig myndighets kontroll, tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

Artikel 22 - Offentlig undervisning

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting samma behandling som statens

egna medborgare ifråga om undervisningen i bottenskolan.

2. Beträffande annan undervisning än den i bottenskolan, och i synnerhet såvitt gäller tillträde till studier, erkännandet av utländska skolbetyg, diplom och universitetsexamina, nedsättning av avgifter samt tilldelning av stipendier, skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den, som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

Artikel 23 - Understöd av det allmänna

Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, samma behandling som statens egna medborgare i fråga om understöd och bistånd från det allmänna.

Artikel 24 - Arbetslagstiftning och socialförsäkring

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, samma behandling som statens egna medborgare beträffande:
   a) avlöning, inbegripande familjetillägg, då sådant utgör del av lön, arbetstidens längd, övertid, betald semester, inskränkning av hemarbete, minimiålder för arbetsanställning, lärlingskap och yrkesutbildning, kvinnors och unga personers arbete samt åtnjutandet av förmåner enligt kollektivavtal, allt i den mån dessa ämnen äro reglerade i lag eller författning eller äro lagda under förvaltningsmyndighets kontroll;
   b) socialförsäkring (lagstadgade bestämmelser rörande olycksfall i arbete, yrkessjukdomar, moderskap, sjukdom, invaliditet, ålderdom, dödsfall, arbetslöshet, familjeförsörjningsskyldighet ävensom varje annan situation, som enligt ifrågavarande stats lag är täckt av socialförsäkring), dock med förbehåll för:
      i) bestämmelser till skydd för redan förvärvade rättigheter och rättigheter, som hålla på att förvärvas, och
      ii) särskilda föreskrifter i det lands lag vari flyktingen vistas, vilka avse förmåner eller delar av förmåner, som uteslutande bekostas av allmänna medel, eller vilka gälla bidrag till personer som icke ifråga om erläggande av avgifter uppfylla förutsättningarna för erhållande av full pension.
2. Rätt till ersättning i anledning av flyktings död till följd av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom skall icke lida någon inskränkning för det fall att förmånstagarens vistelseort är belägen utanför vederbörande fördragsslutande stats område.
3. Förmåner stadgade i överenskommelser, som ingåtts eller framdeles kunna komma att ingås mellan de fördragsslutande staterna rörande vidmakthållande av rättighet i fråga om socialförsäkring som förvärvats eller håller på att förvärvas, skola av de fördragsslutande staterna utsträckas till flyktingar, under förutsättning att dessa uppfylla de villkor, som föreskrivits för medborgarna i de stater vilka undertecknat överenskommelserna ifråga.
4. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheterna att i vidaste mån till flyktingar utsträcka förmåner stadgade i liknande överenskommelser, som äro i kraft eller kunna komma att träda i kraft mellan de fördragsslutande staterna och andra stater.

Kapitel V. Administrativa åtgärder

Artikel 25 - Bistånd av förvaltningsmyndigheterna

1. För det fall att flykting enligt vanliga regler icke skulle kunna utöva någon viss rättighet utan bistånd av utländsk myndighet till vilken han icke kan hänvända sig, skall fördragsslutande stat, på vars område flyktingen vistas, sörja för att motsvarande bistånd lämnas honom av statens egna myndigheter eller av internationell myndighet.
2. Myndighet som avses i moment l. skall för flykting utfärda eller under sitt överinseende låta utfärda sådana handlingar och intyg som i vanliga fall skulle för utlänning utfärdas av hans hemlands myndigheter eller genom dessas förmedling.
3. Handlingar och intyg, utfärdade på sätt

nyss sagts, skola ersätta officiella aktstycken, som för utlänningar utfärdats av deras hemlands myndigheter eller genom dessas förmedling, och skola tillerkännas vitsord, intill dess att motbevisning förebringas.

4. Utan förfång för undantag, som kunna vara stadgade till förmån för medellösa personer, må avgifter upptagas för tjänsteåtgärder, som avses i denna artikel, dock att avgifterna skola vara skäliga och motsvara avgifter, som avkrävas ifrågavarande stats egna medborgare för liknande åtgärder.
5. Bestämmelserna i denna artikel skola icke föranleda avvikelse från vad som stadgas i artiklarna 27 och 28.

Artikel 26 - Rörelsefrihet

Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen uppehåller sig inom statsområdet, rätt att inom detta välja vistelseort och att röra sig fritt, dock att inskränkningar, som må vara stadgade för utlänningar i allmänhet under motsvarande förhållanden, skola kunna tillämpas.

Artikel 27- Identitetshandlingar

Fördragsslutande stat skall utfärda identitetshandlingar till flykting, som befinner sig inom statsområdet och som icke är i besittning av giltigt resedokument.

Artikel 28- Resedokument

1. Fördragsslutande stat skall för flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, utfärda resedokument för resor utanför statsområdet, såvida icke tungt vägande skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen tala däremot; på nu nämnda dokument skola föreskrifterna i bilagan till denna konvention äga tillämpning. Fördragsslutande stat må utfärda sådant resedokument även till annan flykting än förut sagts, som befinner sig inom statsområdet; särskilt skall fördragsslutande stat i denna del välvilligt behandla flykting, som befinner sig inom statsområdet och som är ur stånd att erhålla resedokument från det land, varest flyktingen har lov att vistas.
2. Resedokument, som enligt äldre internationella överenskommelser av parter i sådana utställts för flyktingar, skola erkännas av de fördragsslutande staterna och betraktas som om de hade utställts enligt nu förevarande artikel.

Artikel 29 - Beskattning

1. Fördragsslutande stat skall icke avkräva flykting andra eller högre avgifter, skatter eller pålagor, under vilken benämning det vara må, än de vilka upptagas eller komma att upptagas av statens egna medborgare under motsvarande förhållanden.
2. Vad i moment l. stadgas utgör icke hinder för tillämpning ifråga om flyktingar av föreskrifter i lagar eller förordningar angående avgifter för utfärdande genom myndigheterna av handlingar för utlänningar, identitetshandlingar inbegripna.

Artikel 30 - överförande av tillgångar

1. Fördragsslutande stat skall, i den ordning dess lagar och förordningar medgiva, tillåta flykting att överföra tillgångar, som han infört till statsområdet, till annat land, i vilket han erhållit tillstånd att inresa för att där bosätta sig.
2. Fördragsslutande stat skall välvilligt pröva flyktings ansökan om tillstånd att överföra tillgångar, varhelst dessa må befinna sig, vilka äro erforderliga för flyktingens bosättning i annat land, i vilket han erhållit tillstånd att inresa för bosättning.

Artikel 31 - Flyktingar som olovligen uppehålla sig i tillflyktslandet

1. Fördragsslutande stat skall icke för olovlig inresa eller olovligt uppehåll bestraffa flykting, som anlänt direkt från område varest hans liv eller frihet var i fara på sätt i artikel l avses och som utan tillstånd inrest eller uppehåller sig inom den fördragsslutande statens område, under förutsättning att flyktingen utan dröjsmål anmäler sig hos myndigheterna och visar godtagbara skäl för sin olovliga inresa eller sitt olovliga uppehåll.

2. Fördragsslutande stat skall icke ålägga flykting som nu sagts andra inskränkningar i hans rörelsefrihet än som äro nödvändiga, och inskränkningarna må upprätthållas endast till dess flyktingens ställning i landet har blivit reglerad eller han erhåller tillstånd att inresa i annat land. Fördragsslutande stat skall bevilja flykting som nu avses skäligt rådrum och alla nödvändiga lättnader för att erhålla tillstånd att inresa i annat land.

Artikel 32 - Utvisning

1. Fördragsslutande stat må icke utvisa flykting, som lovligen uppehåller sig inom statsområdet, annat än på grund av skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen.
2. Utvisning av flyktingen må endast äga rum i form av verkställighet av ett i laga ordning tillkommet beslut. Såvida icke tvingande skäl hänförliga till den nationella säkerheten tala däremot, skall det tillåtas flyktingen att förebringa bevisning för att rentvå sig ävensom att föra talan inför och för sådant ändamål företrädas inför vederbörlig myndighet eller inför en eller flera personer, som blivit särskilt förordnade av myndigheten.
3. Fördragsslutande stat skall bevilja flykting som nu åsyftas skäligt rådrum, inom vilket han må söka erhålla vederbörligt tillstånd att inresa till annat land. Under denna frist äger den fördragsslutande staten gentemot flyktingen vidtaga sådana inre åtgärder, som den finner erforderliga.

Artikel 33 - Förbud mot utvisning och avvisning

1. Fördragsslutande stat må icke, på vilket sätt det vara må, utvisa eller avvisa flykting till gränsen mot område varest hans liv eller frihet skulle hotas på grund av hans ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning.
2. Denna bestämmelse må likväl icke åberopas av flykting, vilken det föreligger skälig anledning att betrakta som en fara för det lands säkerhet i vilket han uppehåller sig eller vilken, med hänsyn till att han genom lagakraftägande dom har dömts för synnerligen grovt brott, utgör en samhällsfara i sagda land.

Artikel 34 - Naturalisation

Fördragsslutande stat skall så mycket som möjligt underlätta flyktingarnas införlivande med samhället och deras naturalisation. Särskilt skall fördragsslutande stat bemöda sig om att påskynda naturalisationsförfarandet och att så mycket som möjligt nedbringa avgifterna och kostnaderna för detta.

Kapitel VI. Verkställighets- och övergångsbestämmelser

Artikel 35 - Samarbete mellan inländska myndigheter och Förenta Nationerna

1. Fördragsslutande stat åtager sig att samarbeta med Förenta Nationernas Höga Kommissariat för flyktingar, eller annat Förenta Nationernas organ som kan komma att efterträda detsamma vid fullgörandet av ifrågavarande organs uppgifter, och skall särskilt underlätta dess uppgift att vaka över efterlevnaden av bestämmelserna i denna konvention.
2. För att Höga Kommissariatet eller annat Förenta Nationernas organ, som kan komma att efterträda detsamma, skall bliva i tillfälle att avgiva rapporter till Förenta Nationernas vederbörliga andra organ, åtager sig fördragsslutande stat att på begäran i lämplig form tillhandahålla de förra organen upplysningar och statistiska uppgifter beträffande:
   a) flyktingars rättsliga ställning;
   b) genomförandet av denna konvention
   c) lagar, förordningar och övriga föreskrifter, som äro eller framdeles kunna komma att bliva gällande beträffande flyktingar.

Artikel 36- Underrättelse om inländsk lagstiftning

Fördragsslutande stat skall till Förenta Nationernas generalsekreterare insända texten till lagar och förordningar, som den kan komma att utfärda för att säkerställa denna konventions efterlevnad.

Artikel 37- Förhållandet till tidigare konventioner

Med förbehåll för stadgandet i artikel 28

moment 2. skall denna konvention i förhållandet mellan konventionens parter träda i stället för överenskommelserna av den 5 juli 1922, den 31 maj 1924, den 12 maj 1926, den 30 juni 1928 och den 30 juli 1935, liksom konventionerna av den 28 oktober 1933 och den 10 februari 1938, protokollet av den 14 september 1939 och överenskommelsen av den 15 oktober 1946.

Kapitel VII. Slutbestämmelser

Artikel 38 - Biläggande av tvister

Tvist mellan konventionsparter rörande denna konventions tolkning eller tillämpning, som icke kunnat biläggas på annat sätt, skall på begäran av part i tvisten underställas den internationella domstolen.

Artikel 39 - Undertecknande, ratifikation och anslutning

1. Denna konvention skall framläggas för undertecknande i Genève den 28 juli 1951 och skall därefter deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare. Den skall hållas öppen för undertecknande vid Förenta Nationernas Europasäte från den 28 juli till den 31 augusti 1951 och skall därefter på nytt stå öppen för undertecknande vid Förenta Nationernas huvudsäte från den 17 september 1951 till den 31 december 1952.
2. Konventionen skall stå öppen för undertecknande av alla stater som äro medlemmar av Förenta Nationerna, ävensom för varje annan stat som erhållit inbjudan att deltaga i den diplomatiska konferensen angående flyktingars och statslösa personers rättsliga ställning eller till vilken en inbjudan att underteckna må hava riktats av generalförsamlingen. Konventionen skall ratificeras och ratifikationsinstrumenten skola deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.
3. Konventionen skall från den 28 juli 1951 stå öppen för anslutning av stater, som avses i moment 2. Anslutning skall äga rum genom deponering av ett anslutningsinstrument hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 40 - Klausul om territoriell tillämplighet

1. Stat må vid undertecknande eller ratifikation av konventionen eller vid anslutning till densamma förklara, att denna skall utsträckas att gälla för alla de områden för vilkas internationella förbindelser staten i fråga är ansvarig, eller till ett eller flera av dem. Förklaringen blir verkande, då konventionen träder i kraft för sagda stat.
2. Vid vilken senare tidpunkt som helst kan en sådan utsträckning av konventionens tillämplighet göras genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare och skall erhålla verkan från nittionde dagen efter den då Förenta Nationernas generalsekreterare mottog underrättelsen, eller från dagen för konventionens ikraftträdande för den ifrågavarande staten, därest denna dag infaller senare.
3. Beträffande områden till vilka konventionen icke utsträckts vid tidpunkten för undertecknandet, ratifikationen eller anslutningen, skall vederbörande stat överväga möjligheten att snarast vidtaga erforderliga åtgärder för att utsträcka konventionens tillämplighet till områdena i fråga, dock beroende av samtycke från områdenas regeringar, där sådant av konstitutionella skäl erfordras.

Artikel 41 - Klausul om förbundsstater

I fråga om förbundsstat eller stat som icke är en enhetsstat skola följande bestämmelser äga tillämpning:

a) Beträffande artiklar i denna konvention vilkas genomförande faller inom området för förbundsstatens lagstiftningsmakt gäller, att i denna utsträckning förbundsregeringens förpliktelser äro desamma som konventionsparters vilka icke äro federala stater;
b) Beträffande artiklar i konventionen vilkas tillämpning är beroende av lagstiftningsåtgärder inom delstater, provinser eller kantoner vilka icke enligt förbundsstatens författning äro skyldiga att vidtaga sådana lagstiftningsåtgärder, åligger det förbundsregeringen att så snart som möjligt och

med en tillstyrkande anbefallning tillkännagiva de ifrågavarande artiklarna för vederbörande myndigheter i delstaterna, provinserna eller kantonerna.

c) Förbundsstat som är ansluten till denna konvention skall på annan fördragsslutande stats av Förenta Nationernas generalsekreterare förmedlade begäran beträffande bestämmelser i konventionen tillhandahålla en redogörelse för lagstiftning och praxis inom förbundsstaten och de rättsliga enheter som bilda densamma, vilken redogörelse skall utvisa i vilken utsträckning bestämmelsen i fråga genom lagstiftning eller på annat sätt har blivit genomförd.

Artikel 42 - Förbehåll

1. Vid tidpunkten för undertecknande eller ratifikation av konventionen eller för anslutning till densamma må stat göra förbehåll mot artiklar i konventionen med undantag för artiklarna l, 3,4 och 16 moment l., 33 och 36-46.
2. Stat, som gjort förbehåll enligt moment l., må när som helst återkalla förbehållet genom meddelande därom till Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 43 - Ikraftträdande

1. Denna konvention skall träda i kraft på nittionde dagen efter dagen för deponerandet av det sjätte ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.
2. För stat, som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter deponerandet av det sjätte ratifikations- eller anslutningsinstrumentet, skall konventionen träda i kraft på nittionde dagen efter dagen för deponerandet av ifrågavarande stats ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Artikel 44 - Uppsägning

1. Fördragsslutande stat må när som helst uppsäga denna konvention genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare.
2. Verkan av uppsägningen inträder för ifrågavarande stat ett år efter den dag då uppsägningen mottogs av Förenta Nationernas generalsekreterare.
3. Stat, som avgivit förklaring eller lämnat underrättelse enligt artikel 40, må när som helst därefter genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare förklara, att konventionen skall upphöra att vara tillämplig på område som avses i artikel 40 ett år efter den dag då generalsekreteraren mottog underrättelsen.

Artikel 45 - Revision

1. Fördragsslutande stat må när som helst begära revision av denna konvention genom framställning till Förenta Nationernas generalsekreterare.
2. Förenta Nationernas generalförsamling skall i förekommande fall rekommendera vilka åtgärder som eventuellt skola vidtagas med anledning av en sådan begäran.

Artikel 46 - Underrättelser från Förenta Nationernas generalsekreterare

Förenta Nationernas generalsekreterare skall underrätta alla stater som äro medlemmar av Förenta Nationerna ävensom övriga i artikel 39 avsedda stater om

a) förklaringar och meddelanden enligt artikel l B;
b) undertecknanden, ratifikationer och anslutningar enligt artikel 39;
c) förklaringar och underrättelser enligt artikel 40;
d) förbehåll och återkallande av förbehåll enligt artikel 42;
e) dagen då denna konvention enligt artikel 43 träder i kraft;
f) uppsägningar och underrättelser enligt artikel 44;
g) framställningar om revision enligt artikel 45.

Till *bekräftande härav* hava undertecknade, vederbörligen befullmäktigade ombud, undertecknat denna konvention på sina regeringars vägnar,

som skedde i Genève den 28 juli 1951 i ett exemplar, vars engelska och franska texter skola äga lika vitsord och vilket skall förbliva deponerat i Förenta Nationernas arkiv, medan bestyrkta avskrifter skola översändas till

alla medlemmar av Förenta Nationerna och till övriga i artikel 39 avsedda stater.

Bilaga

§ 1.

1. Uti artikel 28 i denna konvention omförmält resedokument skall vara likalydande med härvid fogade formulär.
2. Dokumentet skall vara avfattat på minst två språk, varav det ena skall vara engelska eller franska.

§ 2.

Med förbehåll för gällande bestämmelser i det land som utfärdat dokumentet må barn införas i ett för endera av barnets föräldrar utfärdat resedokument eller, där särskilda skäl föreligga, i resedokument utfärdat för annan vuxen flykting.

§ 3.

Avgift för dokumentets utfärdande skall icke överstiga den för hemlandspass fastställda lägsta avgiften.

§ 4.

Utom i särskilt bestämda fall eller i undantagsfall skall dokumentet vara
giltigt för största möjliga antal länder.

§ 5.

Dokumentet skall hava en giltighetstid antingen av ett eller av två år efter den utfärdande myndighetens prövning.

1. Förnyande eller förlängning av dokumentets giltighet tillkommer den myndighet, som utfärdat detsamma, så länge innehavaren icke lovligen bosatt sig på främmande territorium och så länge han lovligen uppehåller sig inom sagda myndighets område. Under enahanda betingelser ankommer utfärdandet av nytt dokument på den myndighet, som utfärdat det föregående dokumentet.
2. Diplomatiska eller konsulära representanter, som därtill särskilt bemyndigats, skola äga behörighet att för en tidrymd icke överstigande sex månader förlänga giltighetstiden för resedokument, vilka utfärdats av deras respektive regeringar.
3. De fördragsslutande staterna skola villigt pröva möjligheterna att förnya eller utsträcka ett resedokuments giltighetstid eller att utfärda nytt sådant för flykting, vilken icke längre lovligen uppehåller sig inom vederbörande stats område därest flyktingen är ur stånd att erhålla ett resedokument från det land, inom vilket han har lov att vistas.

§ 7.

De fördragsslutande staterna skola erkänna giltigheten av sådana dokument, som utfärdats i enlighet med föreskrifterna i artikel 28 i denna konvention.

§ 8.

Vederbörande myndigheter i land, dit en flykting ämnar begiva sig, skola, därest de äro beredda att låta honom inresa och visering är erforderlig, förse hans dokument med bevis om visering.

§ 9.

1. De fördragsslutande staterna åtaga sig att meddela genomresevisering för flykting, som erhållit visering för det slutliga bestämmelselandet.
2. Sådan visering må vägras på samma grunder som skulle rättfärdiga avslag på en viseringsansökan för varje annan utlänning.

§ 10.

Avgift för meddelande av utrese-, inrese- och genomresevisering skall icke överstiga den för visering av utländska pass fastställda lägsta avgiften.

§ 11.

När flykting har bytt vistelseort och lovligen bosatt sig inom annan fördragsslutande stats område, skall ansvaret för utfärdande av nytt dokument i överensstämmelse med stadgandena och förutsättningarna i artikel 28 åvila vederbörande myndighet inom sagda område, till vilken flyktingen skall vara berättigad hänvända sig.

§ 12.

Myndighet, som utfärdar nytt dokument, skall infordra det tidigare dokumentet och

återställa det till det land, vilket utfärdat detsamma, därest i dokumentet angives att det bör sålunda återställas; i annat fall skall myndigheten infordra och makulera det.

§ 13.

1. Envar fördragsslutande stat åtager sig att tillåta den, för vilken resedokument utfärdats av staten ifråga i enlighet med artikel 28 i denna konvention, att återvända till dess område när helst han så önskar under dokumentets giltighetstid.
2. Med förbehåll för vad i föregående moment sägs må fördragsslutande stat kunna kräva, att den, för vilken resedokument utfärdats, iakttager de formföreskrifter, vilka kunna stadgas för personer, som utresa ur eller återvända till dess område.

3. De fördragsslutande staterna förbehålla sig rätten att undantagsvis eller i de fall, där flyktings uppehållstillstånd är begränsat till viss tid, i samband med utfärdandet av ett dokument inskränka den frist, inom vilken en flykting skall äga återvända, till en tidrymd icke understigande tre månader.

§ 14.

Med förbehåll blott för vad som stadgats i § 13 skola föreskrifterna i denna bilaga icke i något hänseende inverka på de lagar och bestämmelser, som fastställa villkoren för inresa till, genomresa av, uppehåll och bosättning på samt avresa från de fördragsslutande staternas område.

§ 15.

Varken utfärdandet av dokument eller däri verkställda anteckningar bestämma eller påverka innehavarens rättsliga ställning och i synnerhet icke frågan om medborgarskapet.

§ 16.

Utfärdandet av dokument giver icke innehavaren någon som helst rätt till beskydd av diplomatiska eller konsulära representanter för det land, som utfärdat detsamma, och medför icke för dessa representanter rätt att utöva skydd.